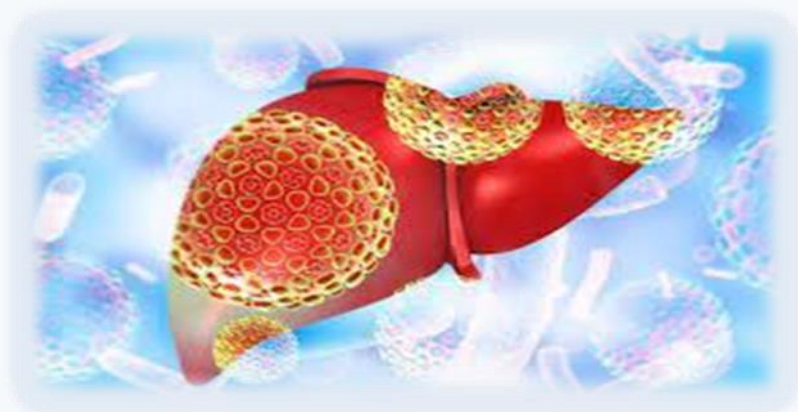

Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека
імені Валентина Отамановського
Відділ медичних наук

ГЕПАТИТИ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

Бібліографічний список

Вінниця 2024

Гепатити є актуальною проблемою сучасної медицини в усьому світі, що зумовлено значним поширенням, високою захворюваністю, великою кількістю шляхів і чинників передачі збудників. Викликати їх можуть деякі інфекційні або автоімунні захворювання, медикаменти, токсичні речовини. Та найпоширеніші з усіх — вірусні гепатити. На сьогодні відомо про 5 гепатовірусів, які спричиняють запалення тканин печінки: А, В, С, D і Е, найпоширеніші з них три: А, В і С. Останнім часом медики помічають появу гепатитів невідомого генезу.

За ступенем негативного впливу на здоров'я населення вірусні гепатити в Україні посідають домінантне місце в структурі інфекційної патології разом із грипом та гострими інфекційними захворюваннями верхніх дихальних шляхів. Вірусні гепатити в 50–100 разів є більш заразними, ніж вірус імунодефіциту людини. За даними ВОЗ, в Україні гепатитом С інфіковано близько 3 % громадян (1,2 млн. осіб). Кожного року в Україні реєструють близько 20 тис. пацієнтів з хронічним гепатитом В. Велика небезпека гепатитів у тому, що вони впродовж довгого часу можуть мати безсимптомний перебіг. Саме тому гепатит називають "лагідним убивцею", а дізнатися про зараження можна тільки зробивши тест. Більшість інфікованих дізнається про діагноз уже тоді, коли хвороба спричинила важкі ураження тканин печінки.

Тому Україна приєдналася до Глобальної стратегії елімінації вірусних гепатитів В та С й ухвалила державну стратегію протидії ВІЛ-інфекції, СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам до 2030 року.

Ефективне ведення пацієнтів з вірусними гепатитами, раннє виявлення та правильний диференційний діагноз, лікування й консультування таких пацієнтів, вакцинація і контроль за контактними особами — важливий напрямок діяльності сімейних лікарів і середніх медичних працівників первинної ланки, лікарів-інфекціоністів, гастроентерологів та інших суміжних спеціалістів. Потрібно проводити санітарно-освітню роботу серед населення щодо існування загрози для здоров'я, звертати увагу на необхідність періодичного тестування на вірусні гепатити, адже лікування хвороби на ранніх стадіях допомагає уникнути пошкодження печінки.

Відповідно до наказу МОЗ України від 19.03.2018 № 504 «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» безоплатне тестування на вірусні гепатити В і С пацієнти можуть отримати в сімейного лікаря. Лікування, профілактика та терапія при гепатиті В і С в Україні повністю безоплатні.

Водночас кожен з нас повинен розуміти та пам'ятати:

- ✓ Гепатит розвивається поступово — коли вірус потрапляє до організму, він одразу атакує клітини печінки.
- ✓ Гепатити виліковні, проте деякі їх види занадто агресивні та загрожують фатальними наслідками. Не варто займатись самодіагностикою та самолікуванням.
- ✓ Треба дотримуватися профілактичних заходів, а при виникненні перших ознак захворювання звертатися до лікаря.

Бібліографічний список створено з метою інформування та підвищення рівня знань лікарів первинної ланки, а також фахівців вузького профілю та вторинної ланки медичної допомоги щодо впровадження нових ефективних методів своєчасної діагностики, виявлення, лікування та профілактики гепатитів.

Список вміщує бібліографічні описи книг (за період 2010–2022 рр.), статей з наукових журналів (2018–2023 рр.) з фонду ВОУНБ ім. В. Отамановського.

Матеріал систематизовано за двома розділами, у межах яких розміщено в алфавітному порядку.

КНИГИ

1. Алгоритми в практиці гастроентеролога / за ред.: О. Я. Бабака, Н. В. Харченко. – Київ : Бібліотека "Здоров'я України", 2015. – 162 с.
2. Виноград, Н. О. Військова епідеміологія : навч. посіб. / Н. О. Виноград, З. П. Васишин, Л. П. Козак. – Київ : Медицина, 2018. – 184 с.
3. Виноград, Н. О. Спеціальна епідеміологія : навч. посіб. / Н. О. Виноград, З. П. Васишин, Л. П. Козак. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Київ : Медицина, 2018. – 368 с.
4. Вірусні гепатити і рак печінки / М. А. Андрейчин [та ін.] ; Тернопіл. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського, Наук. т-во ім. Т. Г. Шевченка. – Тернопіль : ТДМУ : Укрмедкнига, 2010. – 188 с.
5. Зайцев, И. А. Хронический вирусный гепатит В в вопросах и ответах / И. А. Зайцев, А. А. Заплотная. – Киев : Вольф, 2006. – 112 с.
6. Інфекційні хвороби : підруч. для студентів мед. ВНЗ / за ред. О. А. Голубовської. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Медицина, 2018. – 688 с.
7. Інфекційні хвороби : підручник / за ред. В. М. Козька. – Київ : Медицина, 2019. – 312 с.

8. Епідеміологія: протиепідемічні заходи : навч. посіб. / М. Д. Чемич [та ін.]. – Вінниця : Нова Кн., 2020. – 288 с.
9. Інфекційні хвороби у дітей : підручник / за ред. Л. І. Чернишової. – 2-ге вид., випр. – Київ : Медицина, 2017. – 1016 с.
10. Порохницький, В. Г. Вірусні гепатити / В. Г. Порохницький, В. С. Топольницький. – Київ : Кн. плюс, 2010. – 480 с.
11. Скачко, Б. Г. Гепатит. Профілактика. Лікування. Реабілітація / Б. Г. Скачко. – Київ : Медицина, 2006. – 224 с.
12. Федорченко, С. В. Хроническая HDV-инфекция / С. В. Федорченко. – Киев : Медицина, 2014. – 152 с.
13. Юрко, К. В. Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль : навч. посіб. / К. В. Юрко, В. М. Козько, Г. О. Соломенник. – Київ : Медицина, 2020. – 296 с.

Журнальні статті

Гепатити в дітей

1. Аряев, Н. Л. Неонатальные гепатиты / Н. Л. Аряев, Н. В. Котова // З турботою про дитину. – 2013. – № 2. – С. 8–10.
2. Белоусова, О. Ю. Проблемні питання автоімунного гепатиту в дітей / О. Ю. Белоусова, О. М. Бабаджанян // Акт. інфектологія. – 2020. – Т. 8, № 5–6. – С. 73–82.
3. Боярчук, О. Р. Гострий гепатит невідомої етіології у дітей: аналіз можливих етіологічних чинників / О. Р. Боярчук, В. В. Павлишак // Здоров'я дитини. – 2023. – Т. 18, № 4. – С. 70–80.
4. Дикан, І. М. Ультразвукові прояви гострого вірусного гепатиту А у дітей / І. М. Дикан, І. С. Лук'янова, Т. М. Камінська, Б. А. Тарасюк // Radiation diagnostics, radiation therapy. – 2022. – Vol. 13, № 1. – С. 34–39.
5. Забезпеченість вітаміном D дітей з хронічним вірусним гепатитом В / В. С. Березенко [та ін.] // Сучас. педіатрія. Україна. – 2021. – № 5. – С. 23–28.
6. Незгода, І. І. Клініко-лабораторні особливості перебігу хронічних вірусних гепатитів В та С у дітей Подільського регіону: можливості сучасного моніторингу / І. І. Незгода, Я. М. Демчишин // Клініч. та профілакт. медицина. – 2023. – № 3. – С. 81–86.

7. Незгода, І. І. Оцінка ступеня тривожності у дітей із хронічними вірусними гепатитами В і С: діагностичні можливості шкали тривоги Гамільтона / І. І. Незгода, Я. М. Демчишин // Укр. мед. часоп. – 2023. – № 5. – С. 113–116.
8. Оцінювання фіброзу печінки в дітей з хронічною HBV-інфекцією неінвазивними методами / В. С. Березенко [та ін.] // Сучас. педіатрія. Україна. – 2021. – № 6. – С. 19–24.
9. Про затвердження стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті В у дітей // Зб. нормат.-директ. док. з охорони здоров'я. – 2021. – № 9. – С. 19–32.
10. Про затвердження стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті С у дітей // Зб. нормат.-директ. док. з охорони здоров'я. – 2021. – № 9. – С. 47–59.
11. Ходак Л. А. Цитомегаловірусний гепатит у дітей / Л. А. Ходак, В. І. Браилко, Н. Г. Дейнека // Здоров'я дитини. – 2018. – Т. 13, № 1 (дод.). – С. 95–99.
12. Яковенко, Н. О. Особливості перебігу вірусного гепатиту С у дітей / Н. О. Яковенко, М. Ю. Зак, С. В. Жук, О. К. Нужна // Укр. журн. медицини, біології та спорту. – 2019. – Т. 4, № 2. – С. 51–58.

Гепатити та вагітність

1. Зайцев, І. А. Вірусні гепатити у жінок репродуктивного віку / І. А. Зайцев // Мед. аспекти здоров'я жінки. – 2019. – № 4–5. – С. 67–72.
2. Іщенко, Г. І. Гепатити та вагітність (огляд літератури) / Г. І. Іщенко, Н. К. Деменіна // Укр. журн. перинатології і педіатрії. – 2019. – № 4. – С. 64–68.
3. Матвісів, М. В. Оцінка ризику внутрішньоутробного інфікування плода у вагітних жінок з хронічним гепатитом В / М. В. Матвісів // Укр. журн. перинатології і педіатрії. – 2021. – № 3. – С. 12–16.
4. Мудра, Ю. С. Якість життя та психоемоційний стан вагітних із вірусним гепатитом В / Ю. С. Мудра // Здоров'я жінки. – 2023. – № 2. – С. 22–27.
5. Особливості перебігу та завершення вагітності у жінок із гепатитом С / Т. Я. Москаленко [та ін.] // Досягнення біології та медицини. – 2020. – № 1–2. – С. 48–49.
6. Статевий розвиток та менструальна функція у дівчат-підлітків, які перенесли вірусний гепатит / Е. Ф. Чайківська [та ін.] // Репродукт. ендокринологія. – 2020. – № 5. – С. 38–41.

Методи діагностики

1. Волкова, А. В. Аналіз обізнаності фахівців сфери охорони здоров'я та населення щодо вірусних гепатитів у контексті децентралізації діагностики / А. В. Волкова, А. А. Ноздріна // Фармацевт. журн. – 2023. – Т. 78, № 5. – С. 20–33.
2. Кому варто робити тест на вірусні гепатити хоча б раз на рік? // Журн. голов. мед. сестри. – 2020. – № 12. – С. 6.
3. Копча, В. С. Медикаментозні та вірусні гепатити: нюанси диференційної діагностики / В. С. Копча [та ін.] // Інфекц. хвороби. – 2023. – № 2. – С. 52–59.
4. Кочін, І. В. Можливості використання експрес-тестів маркерної лабораторної діагностики в зонах ліквідації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій мирного й воєнного характеру / І. В. Кочін, Е. В. Хандога, А. О. Остапенко // Медицина невідклад. станів. – 2019. – № 8. – С. 15–26.
5. Усиченко, К. М. Використання генетичних маркерів як можливість прогнозування швидкості прогресування фіброзу печінки у хворих на хронічний гепатит В / К. М. Усиченко // Мед. перспективи. – 2023. – Т. 28, № 3. – С. 45–54.
6. Чемич, М. Д. Клініко-лабораторні особливості цирозу печінки, асоційованого з вірусами гепатитів / М. Д. Чемич, А. О. Горбачевський // Інфекц. хвороби. – 2020. – № 3. – С. 66–72.
7. Шейко, А. Г. Значення показників клінічного аналізу крові для визначення ступеня фіброзного процесу у хворих на хронічний гепатит С / А. Г. Шейко // Інфекц. хвороби. – 2023. – № 4. – С. 29–33.

Методи лікування

1. Бабінець, Л. С. Актуальні положення європейського (фінського) клінічного протоколу щодо ведення пацієнтів з вірусними гепатитами у первинній лікарській і викладацькій практиці / Л. С. Бабінець // Сучас. гастроентерологія. – 2020. – № 6. – С. 52–59.

2. Барна, О. М. Менеджмент вірусних гепатитів у практиці сімейного лікаря/О. М. Барна, В. О. Малєєва, Л. О. Матяш // Мистецтво лікування. – 2020. – № 9. – С. 50–52.
3. Використання методу персоніфікованої клітинної терапії у лікуванні хронічних вірусних гепатитів / Б. А. Герасун [та ін.] // Гепатологія. – 2019. – № 4. – С. 6–17
4. Вірусний гепатит С. Клінічна настанова, заснована на доказах // Здоров'я України. Гастроентерологія. Гепатологія. Колопроктологія. – 2022. – № 3–4. – С. 16.
5. Вірусний гепатит С. Клінічна настанова, заснована на доказах (продовження) // Здоров'я України. Гастроентерологія. Гепатологія. Колопроктологія. – 2023. – № 1. – С. 14–17.
6. Внутрішньошкірна імунізація неінактивованими автолейкоцитами у комплексній терапії хронічних вірусних гепатитів/ Б. А. Герасун [та ін.] // Акт. інфектологія. – 2020. – Т. 8, № 3–4. – С. 75
7. Використання методу персоніфікованої клітинної терапії у лікуванні хронічних вірусних гепатитів (огляд літератури) / Б. А. Герасун [та ін.] // Гепатологія. – 2019. – № 4. – С. 6–17.
8. Герасун, О. Б. Персоніфікований метод посилення ефективності протівірусної терапії хронічного гепатиту В / О. Б. Герасун // Гепатологія. – 2018. – № 4. – С. 12–19.
9. Господарський І. Я. Можливості протифіброзної терапії після елімінації вірусу гепатиту С / І. Я. Господарський, Н. М. Гаврилюк, О. В. Прокопчук // Інфекц. хвороби. – 2018. – № 1. – С. 14–20.
10. Гридіна, Т. Особливості лікування та профілактики інфекції, викликаной вірусом гепатиту С / Т. Гридіна // Medical science of Ukraine. – 2022. – Vol. 18, № 1. – С. 64–72.
11. Зайцев, І. А. Протівірусна терапія хворих на декомпенсований цироз унаслідок хронічного гепатиту С: за і проти / І. А. Зайцев // Реабілітація та паліативна медицина. – 2023. – № 1. – С. 105–106.
12. Заремба, Є. Х. Ефективність застосування гепатопротекторів у практиці сімейного лікаря / Є. Х. Заремба, О. В. Смалюх, О. В. Заремба // Сімейна медицина. – 2021. – № 1. – С. 67–71.
13. Клименко, Ж. Б. Нові реалії антифіброзної терапії у хворих на хронічний гепатит С / Ж. Б. Клименко // Гепатологія. – 2018. – № 3. – С. 46–51.
14. Лікування захворювань печінки під час вагітності. Клінічні рекомендації EASL // Здоров'я України. Акушерство. Гінекологія. Репродуктологія. – 2023. – №5. – С. 12–13.

15. Мороз, Л. В. Вірусний гепатит G: труднощі та перспективи верифікації, обстеження, лікування та профілактики / Л. В. Мороз, К. Д. Чічірельо-Константинович, С. М. Куляс // Гепатологія. – 2018. – № 2. – С. 6–15.
16. Москалюк, В. Д. Порівняння ефективності різних схем терапії хворих на хронічний гепатит С на фоні ВІЛ-інфекції та без неї / В. Д. Москалюк, І. В. Рудан // Інфекц. хвороби. – 2022. – № 2. – С. 32–38.
17. Оновлено стандарти лікування вірусних гепатитів В та С // Лаб. справа. – 2021. – № 1. – С. 8.
18. Про затвердження стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті С у дорослих // Зб. нормат.-директ. док. з охорони здоров'я. – 2021. – № 9. – С. 60–71.
19. Про затвердження стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиті В у дорослих // Зб. нормат.-директ. док. з охорони здоров'я. – 2021. – № 9. – С. 33–46.
20. Редькін Р. Сучасне лікування хворих на гепатит С без інтерферону вже доступне в Україні! / Р. Редькін, Н. Орловецька, О. Данькевич // Фармацевт Практик. – 2019. – № 4. – С. 30–31.
21. Трихліб, В. І. Хронічний вірусний гепатит С. Ефективність противірусної терапії. Дані методичних рекомендацій ВООЗ (огляд літератури) / В. І. Трихліб // Акт. інфектологія. – 2020. – Т. 8, № 1. – С. 10–16.
22. Хомин, Г. О. Дієвість диференційованої гепатотрофної терапії у комплексному веденні пацієнтів із коморбідністю хронічного панкреатиту і хронічного вірусного гепатиту С / Г. О. Хомин, Л. С. Бабінець // Сімейна медицина. – 2022. – № 4. – С. 52–58.
23. Чабан, Т. В. Порушення показників антиоксидантної системи у хворих на хронічний гепатит С та їх корекція / Т. В. Чабан, Н. В. Вербка // Акт. інфектологія. – 2019. – Том 7, № 2. – С. 81–82.
24. Шайген, О. Р. Комплексна терапія хронічного панкреатиту, коморбідного з хронічним вірусним гепатитом С, із застосуванням біорегуляційної терапії / О. Р. Шайген // Здобутки клініч. і експерим. медицини. – 2021. – № 4. – С. 181–185.

Профілактика гепатитів

1. Заключна дезінфекція хімічним методом за вірусного гепатиту А // Довід. голов. мед. сестри. – 2019. – № 11. – С. 34.

2. Заходи щодо осіб, які зазнали ризику зараження гепатитом А: пам'ятка // Довід. голов. мед. сестри. – 2019. – № 11. – С. 32.
3. Кунинець, О. Профілактика вірусного гепатиту А: готові матеріали для медпрацівників / О. Кунинець // Довід. голов. мед. сестри. – 2019. – № 11. – С. 28.
4. Кунинець, О. Особи, які належать до групи ризику інфікування HBV / О. Кунинець, О. Грищенко // Довід. голов. мед. сестри. – 2019. – № 6. – С. 18.
5. Кунинець, О. Профілактика гепатиту В: готові матеріали для працівників / О. Кунинець, О. Грищенко // Довід. голов. мед. сестри. – 2019. – № 6. – С. 15.
6. Кунинець, О. Профілактика інфікування вірусним гепатитом С на робочому місці / О. Кунинець // Довід. голов. мед. сестри. – 2019. – № 7. – С. 12–16.
7. Лосєв, С. Гепатит А: оцінка знань персоналу / С. Лосєв // Лаб. справа. – 2018. – № 3. – С. 58–65.
8. Основні підходи до профілактики вірусного гепатиту А / О. В. Ониськова [та ін.] // Гастроентерологія. – 2019. – Т. 53, № 2. – С. 92–96.
9. Протидія інфекційним хворобам – 2030 // Практика упр. мед. закл. – 2019. – № 12. – С. 10–11.
10. Профілактичні заходи за вірусного гепатиту А // Довід. голов. мед. сестри. – 2019. – № 11. – С. 33.
11. Райлян, М. В. Гострий гепатит невизначеної етіології: завдання епідеміологічного нагляду в Україні в сучасних умовах / М. В. Райлян, Т. О. Чумаченко, В. І. Макарова, В. І. Семішев // Укр. журн. медицини, біології та спорту. – 2022. – Т. 7, № 3. – С. 21–26.
12. Циганчук О. Медики – група професійного ризику для вірусних гепатитів / О. Циганчук // Журн. голов. мед. сестри. – 2021. – № 4. – С. 10–13.

Отримати електронні копії статей можна, скориставшись сервісом
"Електронна доставка документів".

Моб. тел. (098)107-89-35.

Електронна адреса: vinmedlib54@ukr.net.

Випуск підготувала бібліотекар відділу медичних наук Олена ГАЄВИК